

Hungarológiai Értesítő

A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság folyóirata
1994. XIII. évfolyam 3–4. szám

Felelős szerkesztő: Jankovics József

Hungarológiai Értesítő
A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság folyóirata
1994. XIII. évfolyam 3–4. szám

Szerkesztőbizottság
Ilia Mihály
Kósa László
Szépe György

Felelős szerkesztő: Jankovics József

A szerkesztésben részt vesznek:
Kozocsa Sándor, Nyerges Judit

Szerkesztőség:
Budapest, I., Országház u. 30. I/41. H-1014
Telefon/Fax: 155-9930, 175-9011/126-os mellék
Postacím: Budapest, Pf. 34. H-1250
e-mail: nmft@mail.c3.hu
<http://www.bibl.u-szeged.hu/filo>
vagy
<http://www.soros.hu>

Az ismertetésre szánt kiadványokat szerkesztőségünk címén
Jankovics József nevére kérjük megküldeni.

A megjelenést támogatta:
Illyés Közalapítvány,
Anyanyelvi Konferencia

Bogdán István: Kézművesek mestersége.

Gondolat Kiadó, Budapest, 1989. 128 l. (Gondolat Zsebkönyvek)

Bogdán István a régi magyarországi mértékekről szóló monográfiái, egyes mesterségekről írt szaktanulmányai és ipartörténeti munkái mellett nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a művelt olvasóközönségnek, az érdeklődő diákoknak is színvonalas ismeretterjesztő műveket adjon a kezébe. A *Régi magyar mértékek* (Bp., 1987) után most a kézművesmunka kis társadalomtörténetével ismert meg.

A magyarországi kézművesség története rövid áttekintésének szerkezete követi azt az időrendet, ahogy a kézművesség, az egyes szakmák fejlődése egy-egy intézményt létrehozott. A honfoglalás korának szolgálónepeitől így jut el a szerző a céhek, ezen belül a céhes társadalom egyes rétegei mindennapjainak bemutatásáig.

A filológus számára külön élmény az egyes szakmák, mesterségek, szerszámok régi magyar elnevezésének megismerése, s a nevek etimológiájába való bepillantás. Bogdán István könyve hasznos és élvezetes olvasmány, egyúttal jól használható filológiai segédeszköz is.

Monok István

Dobosy László: Szokások és hiedelmek a Hangony-völgyben.

Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszék, Debrecen 1989. 140 l. (Gömör néprajza XIX.)

A trianoni diktátum után szétdarabolt történeti Gömör-Kishont megyéből 22 település került a mai Magyarország területére. Ebből egy (Zabar) Nógrád megyéhez tartozik, a többi pedig Borsod-Abaúj-Zemplén megye nyugati részét alkotja. A Sajó által két részre osztott egykori Gömör megyei falvak egynegyede található a Sajótól délre, a Sajó és a Rima jobb partján. A kötet ennek a hat, a barkó népcsoporthoz tartozó (Susa kivételével) római katolikus községnek (Sajópüspöki, Uraj, Susa, Szentsimon, Alsó- és Felső-Hangony) a hiedelem- és szokásvilágát mutatja be, rövid településtörténeti, általános néprajzi jellemzés után. Innen azt is megtudjuk többek között, hogy e falvak házassági kapcsolatai alapvetően a területi endogámián alapultak, s mivel északnyugat felől református falvak határolták őket, házassági kapcsolatokat tartottak a keleti, Ózd környéki borsodi katolikus falvakkal is.

A kötet törzsanyaga két nagyobb egységbe sorolható. Az elsőt (Ünnepek és jeles napok címen) gyakorlatilag a kalendáris szokásoknak a téli ünnepkörrel (András-nappal) kezdődő, naptári rendben történő bemutatása alkotja. Ehhez kapcsolódik még a falubúcsúk és a fogadalmi ünnepek rövid jellemzése, valamint az agrárszokások és hiedelmek bemutatása. A másik nagyobb egységet az „élet három nagy szükségéhez”, a születés-